

בית המשפט העליון בירושלים

ע"א 9481/01

בפני: כבוד השופט א' ריבלין

המבקש: יוסף כדורי

נגד

המשיב: פקיד שומה ירושלים

בקשה לעיכוב ביצוע

בשם המבקש: עו"ד פנחס רובין

בשם המשיב: עו"ד יהודה ליבליין

החלטה

1. המבקש עותר לעיכוב ביצועם של שלושה פסקי דין חלקיים של בית המשפט המחוזי בירושלים (כבוד הנשיא ו' זיילר) במסגרת ערעורים המופנים כנגדם. המבקש הוא שותף במספר חברות משפחתיות הפועלות בענף הבניה (להלן: החברות). בפסקי הדין האמורים דחה בית המשפט ערעורים שהגיש המבקש על שומות מס הכנסה שהוציא לו המשיב לשנות המס 1994 עד 1996. בפרשה הראשונה (ע"א 9481/01) סרב המשיב לנכות מהכנסתו החייבת של המבקש כספים שנדרש המבקש לשלם לשותפיו העסקיים על-פי פסק בוררות. המשיב קבע כי אותם כספים אינם בני ניכוי לפי סעיף 17 לפקודת מס הכנסה משום שהם מהווים "הוצאות מימון ו/או קנס בגין אי תשלום במועד", ולפיכך אינם בגדר הוצאות שיצאו בייצור הכנסתו של המבקש. בית המשפט קמא דחה את ערעורו של המבקש. במסגרת פסק הבוררות, כך הסביר בית המשפט, נדרש המבקש להחזיר לשותפיו תקבולים עודפים שהוקצו לו בטעות, וזאת עקב הנחה שגויה באשר לחלקו האחת החברות. העברת התקבולים לידי השותפים, כך פסק בית המשפט, אינה בגדר הוצאה שיצאה כולה בייצור הכנסה, ואינה ניתנת, אפוא, לניכוי. עם זאת לא שלל בית המשפט המחוזי את האפשרות שהמבקש יוכל לתבוע החזרי מס.

בפרשה השניה (ע"א 9437/02) נדונה שאלת זכאותו של המבקש לקזז הפסדים שנצטברו בחברות, כנגד הכנסת פירות שהניבו נכסי דלא נידי הרשומים על שמו במרשם המקרקעין או במרשם של מינהל מקרקעי ישראל. המשיב טען, כי המרשמים אינם משקפים כדבעי את מצב הזכויות בנכסים. שותפיו של המבקש לחברות - כך טען המשיב - מחזיקים אף הם במקצת מן הזכויות בנכס, לפי חלקם היחסי בחברות. בית המשפט קיבל את עמדתו של המשיב. בין היתר, הסתמך בית המשפט על הצהרות הון של המבקש, בהן ציין כי הנכסים האמורים מהווים רכוש משותף שלו ושל שותפיו לחברות.

הפרשה השלישית (ע"א 2040/03) נוגעת לפעילותו של המבקש בשוק ניירות הערך. המבקש סחר בניירות ערך. הוא צבר רווחים, אך לא דיווח עליהם למס הכנסה משום שהניח כי הם פטורים ממס. בשלב מסוים החלה פעילותו בשוק המניות לצבור הפסדים, שאותם ביקש לכלול בדוחות המס של אחת מן החברות. פקיד השומה סרב להכיר בהפסד משני נימוקים. האחד, שהמבקש לא ניהל ספרי חשבונות לגבי עסקיו בשוק ניירות הערך, ולפיכך, בהתאם להוראת סעיף 33(ג) לפקודת מס הכנסה, אין הוא זכאי לנכות את ההפסדים או לקזזם. והאחר, שפעילותו של המבקש בתחום ניירות הערך אינה מגיעה כדי ניהול עסק. בית המשפט דחה את הערעור על סמך נימוקו הראשון של המשיב, מבלי שהכריע לגבי הנימוק השני.

המבקש מנמק את בקשתו לעכב את ביצועם של פסקי הדין בשתיים: הנזק שייגרם לו ולשותפיו אם לא יעוכב הביצוע, והסיכויים הגבוהים, לדבריו, כי הערעורים כנגד פסקי הדין יתקבלו. המבקש טוען, בין היתר, כי בעקבות פסקי הדין נשוא הערעורים, יושתו עליו ועל שותפיו היטלי מס בסך כולל של כ-25,000,000 ש"ח. תשלום המס יחייבם, כך טוען המבקש, לממש נכסי דלא נידי במחירים הנופלים בשיעור ניכר מערך השוק שלהם, ויפר את האיזון הקיים בין האשראי הבנקאי שהעמידו הבנקים לרשות החברות המשפחתיות לבין הביטחונות שהעמידו החברות כנגד. מצב דברים זה עלול, כך טוען המבקש, להביא לכדי קריסה של החברות.

2. לאחר שעניינתי בטענות המבקש ובתגובת המדינה, החלטתי כי דין הבקשה להידחות. מקום בו מבקש בעל-דין לעכב ביצועו של פסק דין כספי שניתן נגדו, נדרש הוא להראות, ככלל, כי קיים חשש של ממש כי לא יוכל לגבות בחזרה את כספו במידה ויזכה בערעור. חשש כזה אינו מתקיים מקום בו אל מול בעל הדין עומדת המדינה, שחזקה עליה כי תשיב למערער את כספו במידה ותפסיד בערעור. זאת ועוד, בעל הדין

נדרש להראות כי גביית החוב הכספי תסב לו נזק של ממש. בענייננו, לא הניח המבקש תשתית ראייתית המלמדת כי ביצוע פסק הדין יסב לו נזק כזה. נהפוך הוא, מן הבקשה עולה כי מצבו הכלכלי של המבקש ושל שותפיו איתן, וכי ברשותם נכסים רבים. זאת ועוד, רק מקצת מן ההיטל האמור, העומד, לדברי המבקש, על סך של 25,000,000 ש"ח, נתון לגביה באופן מיידי. יתרת הסכום נוגעת לשנות מס עתידיות, כך שממילא, לא נדרשים המבקש ושותפיו לשלמה בשלב זה. בנסיבות אלה, לא ראיתי מקום להתלות את ביצועם של פסק הדין.

הבקשה נדחית. המבקש ישא בהוצאות המשיב בסך של 10,000 ש"ח.

ניתנה היום, כ"ט בניסן תשס"ג (1.5.2003).

ש ו פ ט